

Protokoll 3/2025

Tid Torsdagen den 24 april 2025 kl. 16.45-17.25

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 5 maj 2025, §§ 1-9, 11, 12, 18, 21, 22,
24-26

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 24 april 2025, §§ 10, 13-17, 19, 20, 23

Lars Strömgren

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Lars Strömgren (MP), ordföranden

Dennis Wedin (M), vice ordföranden

Johan Heinonen (S)

Berit Nyberg (S)

Jimmy Lindgren (S)

Irene Dolk Castellanos (S)

Maria Mustonen (V)

Katja Jassey (V)

Jonas Nilsson (M)

Anders Lindman (SD)

Sara Svanström (L)

Svante Linusson (C)

Hamid Ershad Sarabi (C)

Ersättare:

Karin Jordås (S)

Lars Arell (S)

Björn Erdal (S)

Abdiaziz Serar (S)

Lisa Diaz Cardenas (S)

Agneta Sundberg (V)

Anna Cederschiöld (M) §§ 2-26

Torbjörn Erbe (M)

Ann-Sofie Söderberg (M)
Robert Westerlund (SD)
Louise Grabo (C)
Destiny Zandi Lindgren (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Marie Aktö, Sara Bergendorff, Niklas Domeij, Elisabet Elfström, Ulrika Falk, Anna Green, Philip Hall, Lena Lien, Mattias Wäppling, nämndsekreterarna Lykke Ask och Alva Sahlström, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-10 samt borgarrådssekreteraren Emil Frodlund.

§ 10

Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 för Trafiknämnden

Dnr T2025-00603

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets förslag till underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Lars Strömberg (MP), Johan Heino (S) och Maria Mustonen (V) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Dennis Wedin (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna underlaget till budget, samt att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt. Då behöver trafikpolitiken möjliggöra mer rörelse till och inom staden samt minska utsläpp och förbättra luftkvalitet. Staden som organisation behöver även vara framåtlutad vad gäller tillståndshantering och kommunikation med både företagare och stockholmare. Detta aktualiseras inte minst genom den blivande stadsmiljözonen på Södermalm. Där behöver staden lära av

misslyckandena från stadsmiljözonen i gamla stan och föra en bättre och mer inlyssnande dialog med lokalt näringsliv och boende.

Stockholmarna vet fortfarande inte när, hur eller om miljözonen klass 3 i Stockholm City kommer införas. Ännu mindre vet de hur zonen kommer påverka dem om den införs. Det enda vi med säkerhet vet är att kritiken från företag och boende inom zonen varit enorm samt att trafikkontoret själva bedömer att trafiken i omkringliggande områden kommer öka med cirka 20 procent. Det kommer bli en hel del extra onödiga luftföroreningar i bostadsområden i innerstan.

Miljözonen har blivit det främsta beviset på när den rödgröna majoriteten jobbar emot snarare än med stockholmarna. Moderaterna hade hellre sett en snabbare utbyggnad av laddinfrastrukturen, ett färdigställande av Stockholms ringled genom östlig förbindelse och att fler stockholmare kunde välja kollektivtrafiken framför den egna bilen för att få vardagspusslet att gå ihop. I stället kommer staden få en än viktigare roll för framkomligheten i en tid när det rödgröna styret i regionen vägrar återställa deras neddragningar i kollektivtrafiken. Det är olyckligt, men understryker behovet av trafik och framkomlighetslösningar som inte minst möjliggör för barnfamiljer och äldre att ta sig fram i Stockholm.

Avslutningsvis understryker de omfattande investeringsbehovet inom trafikkontorets område behovet av både samplanering och dialog med bland andra Region Stockholm och Trafikverket.

Moderaterna hänvisar i övrigt till vår budgetreservation.

3. Anders Lindman (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - a. Att avslå kontorets förslag till beslut.
 - b. Att ge kontoret i uppdrag att återkomma till Trafiknämnden med ett underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget för 2025.
 - c. Att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För

att genomföra detta skall kontoret återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028.

4. Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- b. Att uppdra åt trafikkontoret att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anför.
- c. Att därutöver anför följande:

Liberalerna vill att Stockholm ska vara en stad där framkomlighet, trygghet och klimatansvar går hand i hand. För att lyckas med detta krävs ett pragmatiskt och resultatinkänt arbete där individens behov står i centrum. Med vårt budgetförslag för trafikkommittén 2025 tar vi ansvar för att utveckla en stad som är både grönare och mer tillgänglig.

Liberalerna vill intensifiera arbetet för att förbättra framkomligheten och säkerheten för gångtrafikanter, särskilt för personer med funktionsnedsättning. Farliga övergångsställen behöver trafiksäkras, och det krävs ett tydligare fokus på att skapa trygga skolvägar. En bättre och mer regelbunden dialog med stadens skolor är nödvändig, då många har rapporterat om otrygga trafikmiljöer i närheten av skolorna. Barns säkerhet i trafikmiljön måste tas på största allvar.

Tillgängligheten i det offentliga rummet måste gälla hela staden, inte bara innerstaden. I många delar av ytterstaden brister underhållet, vilket påverkar både framkomlighet och trygghet negativt. Ojämna gångbanor, dålig snöröjning och eftersatt vägstandard skapar hinder i vardagen, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättning. Liberalerna vill därför förstärka insatserna för drift och underhåll i ytterstaden och se till att även dessa områden håller en hög standard. Samtidigt behöver belysningen i det offentliga rummet förbättras, inte minst på platser som upplevs som otrygga.

För att Stockholm ska bli klimatneutralt senast 2040 måste elektrifieringen av transportsystemet

påskyndas och den måste ske över hela staden. I dag är laddinfrastrukturen ojämnt fördelad, där ytterstaden har ett mycket begränsat antal publika laddplatser. Det försvårar omställningen till eldrivna fordon för många hushåll som saknar tillgång till egen parkering. Ska staden nå sina klimatmål måste det vara lätt, tillgängligt och bekvämt att köra elbil oavsett var i staden man bor. Liberalerna föreslår därför en kraftigt utbyggd laddinfrastruktur med särskilt fokus på ytterstaden, inklusive pilotprojekt för gatuladdning och införandet av en laddstolpskvot vid markanvisningar. Genom att fortsätta arbetet inom Elektrifieringspakten, tillsammans med näringsliv och andra aktörer, skapar vi verkliga förutsättningar för en bred omställning. Liberalerna vill även klimatanpassa stadsmiljön genom fler träd, vertikala planteringar och en storskalig satsning på biokol. Dessa förslag kommer att bidra till bättre luftkvalitet, svalka och trivsel i det offentliga rummet.

Liberalerna vill även att staden förbättrar sin dialog med medborgarna i samband med trafikomläggningar, förändringar i den fysiska miljön och vid borttagande av parkeringsplatser. När människors vardag påverkas av förändringar i den offentliga miljön är det avgörande att de får möjlighet att vara delaktiga i processen. Det räcker inte att enbart informera. Stockholmarna måste ges reella möjligheter att komma till tals innan beslut fattas.

En god medborgardialog stärker både kvaliteten i beslutsprocessen och ökar förståelsen för varför förändringar genomförs. Det bidrar till att besluten får större legitimitet och kan genomföras med ett starkare lokalt stöd. Liberalerna menar att detta kommer att gynna omställningen när människor känner att de får påverka utvecklingen och blir mer benägna att se sig själva som en del i omställningen. Genom delaktighet skapas både engagemang och förtroende, vilket är avgörande för att lyckas med att ställa om Stockholm till en hållbar stad.

Trafikomläggningar och ombyggnationer i innerstaden skapar stora utmaningar för

näringsidkare. Förändrade lastzoner, trafikomdirigeringar och begränsad tillgång till butikernas lastportar gör det svårt för företag att planera och genomföra sina leveranser. Dessa problem påverkar särskilt små och medelstora företag, som har svårt att hantera logistiken och möta kundernas behov.

Liberalerna vill underlätta för handeln i Stockholm genom att tillhandahålla regelbunden och tydlig information vid trafikomläggningar och ombyggnationer. Genom att stärka stadens dialog med handeln minskar vi de negativa effekterna som kan uppstå när ändringar i den fysiska miljön genomförs. Med Liberalernas förslag skapar vi bättre förutsättningar för handelns leveranser och ger dem bättre möjlighet att verka i vår stad.

Liberalerna ser också ett växande behov av en robust och tillgänglig kollektivtrafik i hela staden. Därför föreslår vi att kollektivtrafiken ska ges hög prioritet i all trafikplanering, inte minst i områden som Bromma, där stora förändringar väntar i samband med flygplatsens avveckling. En effektiv kollektivtrafik är avgörande för att skapa en stad där människor kan röra sig snabbt och hållbart, oavsett var i livet de befinner sig eller i vilken stadsdel de bor i.

För oss liberaler är det avgörande att planeringen sker i nära samarbete med Region Stockholm och att de lösningar som tas fram håller över tid, både vad gäller kapacitet och klimatpåverkan. Vi vill se en utbyggnad av Spårväg City till Ropsten, bättre trafikövervakning och prioritering av kollektivtrafik i trafiksignaler, samt en utökning av cykelparkeringar vid kollektivtrafikens knutpunkter.

Liberalerna vill också uppmärksamma situationen på Kungsholmen, där kollektivtrafiken under lång tid har försämrats. Det påverkar både boende och verksamheter negativt. Här krävs konkreta åtgärder för att stadsdelen återigen ska bli en fullt integrerad del i stadens trafiksystem.

Liberalerna är bekymrade över att många av stadens infrastrukturprojekt har drabbats av fördröjningar,

vilket riskerar att tränga undan andra viktiga investeringar. Därför vill vi stärka den ekonomiska kontrollen i stadens investeringar. Vi föreslår att externa granskare tillsätts vid större projekt och att en miljöcontroller följer upp klimatpåverkan och hållbarhetsmål, särskilt i utvecklingen av Bromma efter flygplatsens avveckling. Beslutsunderlagen måste innehålla realistiska kalkyler och riskbedömningar för att säkerställa att stadens resurser används på ett ansvarsfullt och effektivt sätt.

Med Liberalernas budgetförslag för trafiknämnden sätter vi individens frihet, klimatet och ekonomiskt ansvar i fokus. Stockholm ska vara en stad som är till för alla, där utveckling sker med omtanke om både människor och miljö.

I övrigt hänvisar vi till vår reservationsbudget.

5. Svante Linusson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis godkänna förvaltningens förslag beslut.
- b. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
- c. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för det framtida Stockholm – en stad som håller ihop och ger kraft åt varje människa att förverkliga sina drömmar. Stockholm ska vara en frihetlig, grön, öppen, trygg och rolig stad där stadens styrkor tas tillvara genom samarbete med företag, akademi och civilsamhälle.

Klimatet och miljön är några av våra främsta ödesfrågor. Stockholm måste minska utsläppen och bli grönare, med mer och bättre parker och grönska. För att Stockholms stad ska bli klimatpositivt senast år 2030 behövs koldioxidavskiljning och lagring (BECCS och CCS) vara på plats, och satsningar på gång och cykel genomföras. Även om majoriteten har goda visioner så lämnar miljö- och klimatpolitiken flera saker att önska. I Trafiknämnden handlar det om att säkerställa att våra medborgare kan göra smarta val av transporter, och

där spelar gång- och cykelsatsningar en särskilt viktig roll. I underlag för budget framgår det att ”kontoret arbetar även för att stärka Stockholms profil som en ledande cykelstad i Europa” genom kommunikationsinsatser ska staden som cykelvarumärke lyftas fram”.

Centerpartiet menar att det är fina initiativ men istället för fler kommunikatörer behöver reformer och initiativ för att förenkla cyklandet i staden. Medlen för att uppnå denna ambition uppgår till 900 miljoner kronor mellan 2023-2027. Detta är en stor och välbehövlig satsning, men inte i paritet med vad andra europeiska städer gör för cyklingen just nu. I exempelvis Paris kommun har staden anlagt 1300 km cykelbanor under en tioårsperiod. Under samma tidsspann har Stockholm anlagt ca 10 km cykelbana per år, enligt Framkomlighetsstrategin.

En viktig intäkt för staden är intäkter från parkeringsavgifter men större fokus bör ligga på att centrala parkeringsplatser skulle kunna omvandlas till gröna ytor med plats för cykel- och gångvägar, uteserveringar, träd och grönska. Centerpartiet menar att mer skulle kunna göras i budgeten för att förvandla asfalterade parkeringar till förmån för att göra staden vackrare och attraktivare, det är en viktig investering för framtiden och för att ge mer utrymme för stadens människor än bilar.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2026-2028.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Johan Heinonen m.fl. (S) och Maria Mustonen m.fl. (V).

Ersättaryttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

trygg, hel, ren och tillgänglig stadsmiljö. För att nå dit behöver trafiksystemet optimeras och kapaciteten utökas, säkerheten prioriteras och trafikens funktion värnas. Som Sveriges ekonomiska och politiska huvudstad har trafiknämnden ett stort ansvar att förvalta dess infrastruktur.

En förutsättning för detta är en hållbar ekonomisk hushållning, vilket vi noterar att kontoret ser som en stor utmaning att klara av i avvägningen mellan investerings- och driftverksamhet. Vidare beskriver kontoret att påverkan på drift är svår att avgöra vid nyinvesteringar, samtidigt som dessa investeringar står mot underhållsinsatser av befintlig infrastruktur. Vi ser med andra ord att styrets politik leder till en ökad underhållsskuld samtidigt som förutsägbarheten för stadens framtida drift blir allt mer oförutsägbar. Kostnader som framtida stockholmare behöver ta när dagens politiker inte mår med att prioritera ansvarsfullt.

Avslutningsvis noterar vi att kontoret beskriver svårigheter i att matcha styrets politiska ambitioner och samtidigt uppfylla alla nödvändiga funktioner i staden. Det blir allt mer tydligt att vänsterstyrets trafikpolitik utgår från visionära önskedrömmar snarare än att ansvarsfullt och lyhört förvalta och utveckla trafiksystemet med målet om att göra livet enklare för stockholmarna.

Vid protokollet

Alva Sahlström